

складовою! Треба намагатися зберегти досвід багатьох поколінь наших вітчизняних вчених, які навчали лікарів безпосередньо у ліжка хворого, не порушуючи його гідності і прав, пам'ятаючи про те, що «теорія суха, а зелене дерево життя»!

УДК 378.015.31:614.23/.25]-0.57.87.378.011.33.014.25]-029:17

**МЕДИКО-ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ЛІКАРЯ У СТУДЕНТІВ,
ЩО НАВЧАЮТЬСЯ В РАМКАХ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ЗГІДНО ПРОЕКТУ TEMPUS**

Шумна Т.Є.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: студенти, навчання, особистість лікаря, етика, деонтологія.

Впровадження проблемно-орієнтованого навчання (PBL) студентів в рамках програми TEMPUS в Запорізькому державному медичному університеті дає можливість досягти головної **мети** – це поліпшення якості підготовки майбутніх лікарів. Та професіоналізм лікаря полягає як у високому рівні засвоєних спеціальних знань та практичних навиків, так і в притаманності таких рис особистості, як людяність, гуманність, співчуття, чесність, повага до хворих, молодших медичних працівників, колег. Не треба забувати і про етичні норми поведінки на своєму робочому місці та розуміння деонтологічних аспектів і відповідальності щодо збереження «лікарської таємниці» та принципу нерозголошення персональних даних пацієнтів. Експериментальне навчання студентів полягає у розгляді тематичних кейсів, що будуються на клінічному прикладі конкретного пацієнта, та присвячених вивченню анатомо-фізіологічних особливостей, етіології, клінічного перебігу, діагностики та лікування певного захворювання. Та на відміну від звичних нам ситуаційних задач, зміст кейсів включає ще й опис емоцій, зойків, що передають довіру або хвилювання, страх, скептичність чи інші особливості поведінки віртуальних пацієнтів, причому життєві ситуації наближаються до реальних умов життя. Велика увага приділяється як кваліфікаційним, так і особистісним характеристикам лікаря, наприклад, його поведінці при запізненні пацієнта на прийом, а манера спілкування з хворим та його рідними і друзями, медичним персоналом, колегами в повній мірі розкривають етичні та деонтологічні аспекти професійної діяльності. Отже, навчання студентів в рамках проекту PBL дає змогу зрозуміти, що тільки поєднання знань з високоморальними та духовними якостями формують особистість справжнього лікаря.

УДК 378.147:621.39]-057.875

**ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ВИДЕОТЕХНОЛОГИЙ ПРИ ПРОБЛЕМНО-ОРИЕНТИРОВАННОМ ОБУЧЕНИИ
АНГЛОЯЗЫЧНЫХ СТУДЕНТОВ**

Пацера М.В., Кизима Н.В., Круть А.С., Федченко А.В., Недельская Е.В., Соляник А.В., Радутная Е.А.,
Пащенко И.В.

Запорожский государственный медицинский университет

Ключевые слова: англоязычные студенты, видеотехнологии, виртуальный пациент.

Современное медицинское образование сложно представить без использования компьютерных технологий в учебном процессе, в том числе и на клинической кафедре. Используя виртуальных пациентов (ВП), студенты могут проанализировать клинические ситуации при проблемно-ориентированном построении занятия: оценить поведение пациента и тактику врача, симптоматику в конкретном клиническом случае, тем самым закрепить знания, полученные во время самостоятельной подготовки к занятию, что особенно важно у англоязычных студентов, которые испытывают дополнительные

трудности на практических занятиях. С целью анализа использования современных видеотехнологий при изучении дисциплины «Пропедевтическая педиатрия» на кафедре пропедевтики детских болезней нами было проведено анкетирование 69 англоязычных студентов международного факультета 3 курса. В результате анализа полученных данных выяснили, что 69 (100%), т.е. все респонденты приветствуют использование электронных видеоданных ВП. Визуализация учебного процесса для 44 (74,6%) студентов помогает удерживать внимание длительное время, для 64 (92,9%) улучшает объем восприятия полученной информации. 65 (94,2%) опрошенных считают, что визуализация клинической ситуации улучшает запоминание материала. Только одна треть, т.е. 23 (33%) респондента выбирают реального пациента для приобретения практических навыков, а 33 (63,5%) студента «за» использование компьютерных технологий на каждом занятии. Таким образом, использование виртуальных пациентов (ВП) в учебном процессе на клинических кафедрах может быть рекомендовано для усовершенствования обучения практическим навыкам и основам клинического мышления у студентов.

УДК 378.147:614.25

ДОЦІЛЬНІСТЬ ВРАХУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ПРИ ВІДБОРІ В ГРУПИ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

Александрова К.В., Біленький С.А., Крісанова Н.В., Шкода О.С., Левіч С.В., Юрченко Д.М.,
Біленький А.С.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: проблемно-орієнтоване навчання, типовий спосіб підготовки фахівців, «нестандартні» проблеми, навички нестандартного критичного мислення.

Медицина –одна з тих галузей, де проблемні методи навчання можуть бути найбільш корисні. Адже наявність клінічного мислення (здатність до всебічного об'єктивного аналізу ситуації, прийняття правильних рішень та ефективних дій) є найбільш цінною суттю справжнього лікаря-професіонала.

Традиційний, сформований десятиліттями, спосіб вирішення проблем, який наразі використовується при підготовці фахівців в різних (в т.ч. медичних) учбових установах, базується, як правило, на аналізі стандартної ситуації з ясно позначеними параметрами, заздалегідь детермінованої чітко визначеним, єдино можливим результатом з однією правильною відповіддю, для вирішення якої потрібне лише точне виконання відповідної інструкції. На жаль, підготовлені таким способом фахівці, зустрічаючись в практичній роботі навіть з самою тривіальною ситуацією, але дещо зміненою якимись непередбаченими обставинами, часто не в змозі якісно і своєчасно вирішити таку «нестандартну» проблему. Разом з тим, абсолютно очевидно, що проблеми в реальному житті – це різноманітність умов, контекстів, цілей, що практично постійно змінюються і впливають на підхід до їх рішення. Тому головним для досягнення успіху є не засвоєння студентами стандартного обсягу знань, а, розвиток у них гнучких пізнавальних стратегій, що допомагають провести аналіз нестандартних ситуацій та спроможність вироблення усвідомлених рішень, що, власне, і є головною метою проблемно-орієнтованого навчання. Виходячи з цього, на наш погляд, дуже важливо в групі проблемно-орієнтованого навчання, відбирати в першу чергу студентів, що вже певною мірою володіють навичками нестандартного критичного мислення та вміють самостійно приймати рішення і діяти.